

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Georgikon Campus

Növényorvos mesterképzési szak

**A nyugati dióburok-fúrólégy (*Rhagoletis completa*) rajzásának
megfigyelése és kártételének vizsgálata üzemi és szórvány
területeken**

Belső konzulens: Horváthné Dr. Baracsi Éva
egyetemi docens

Belső konzulens
intézete/tanszéke: Kertészettudományi Intézet
Gyümölcsstermesztési Tanszék

Készítette: Szegiová Viktória
AUO318
Nappali tagozat

Készthely

2023

A NYUGATI DIÓBUROK-FÚRÓLÉGY (*RHAGOLETIS COMPLETA*) RAJZÁSÁNAK MEGFIGYELÉSE ÉS KÁRTÉTELÉNEK VIZSGÁLATA ÜZEMI ÉS SZÓRVÁNY TERÜLETEKEN

SZEGIOVÁ VIKTÓRIA

Növényorvos MSc szak, nappali tagozat

Kertészettudományi Intézet, Gyümölcsstermesztési Tanszék

Belső témavezető: Horváthné Dr. Baracsi Éva egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Georgikon Campus, Kertészettudományi Intézet, Gyümölcsstermesztési Tanszék

A nyugati dióburok-fúrólégy Európában való megjelenése óta szinte minden diótermő területen elterjedt. A Középnyugat-Amerikából származó invazív légyfaj 2011. óta ismert Magyarországon. Megjelenése óta a dió legveszedelmesebb kártevőjeként tartjuk számon, mivel természetes ellenségek hiányában igen nagy károsítást és ezáltal jelentős termés kiesést okoz a dióültetvényekben.

Az évi egy nemzedékes faj nőtény imágói nyár elejétől kezdődően, a kopulációt követően tojásaikat a dió zöld burka alá süllyeszti. Az ott kifejlődő lárvák a diótermést akár teljesen felélhetik, tönkretéve ezzel a termés egészét. A végső lárvastádiumot elért nyüvek a termésburokkal együtt a talajra pottyannak és a talaj felső rétegeiben bebábozódva vészeli át a telet, majd a következő év vegetációjában a károsítás újra indul.

Diplomadolgozatomban azt a célt tűztem ki, hogy megvizsgáljam a kártevő rajzásának dinamikáját, illetve, hogy felmérjem a kártételét a növényvédőszerrel kezelt és nem kezelt területeken.

2022-ben és 2023-ban a rajzásdinamika nyomonkövetését két helyszínen figyeltem meg, felvidéki szülőfalumban, Marcelházán, valamint Csipkerekén, a Vasi Dióbirtok Kft. dióültetvényében. A rajzásmegfigyelésre feromonnal ellátott sárga ragacs lapos csapdákat használtunk, amelyeknek kihelyezése a kártevő elleni védekezés fontos részét képezte. Ezt követően 3 különböző kezeletlen helyszínről és a kezelt ültetvényből megszedett termések alapján felmértem a termések fertőzöttségét, egyúttal az inszekticides kezelés hatékonyságát is.

Kísérleteinkből bebizonyosodott, hogy a rajzás követésére szolgáló csapdák hatékonyságát növeli, ha a diófa koronájának külső részén minél magasabbra helyezzük el. Továbbá kiderült az is, hogy a kártétel mérséklése érdekében házikertben és ültetvényben egyaránt fontos elvégeznünk a mechanikai és agrotechnikai védekezési módszereket, de mindezek mellett sajnos elengedhetetlen a kémiai úton történő kezelés is.

A kezeletlen helyszíneken megszedett termésminták fertőzöttségének felmérése szignifikáns eredményt hozott, mivel az ültetvényben használatos csali technológiával eredményesen megtudtuk védeni a termést. Ezzel a technológiával az inszekticid csökkentett dózisban, környezetkímélő módon juttatható ki a célfelületre, így a házikertben is javasolt lenne az alkalmazása (Mospilan 20 SG és Combi Protec).

Mivel Magyarország egyre nagyobb felületen intenzív védekezés folyik a nyugati dióburokfűrőlég ellen, így a kezelt területeken évről évre csökkenhet a kártevő populációszáma és a károsítás mértéke is.